

SPIS RZECZY

Część I

STAN BADAŃ 5

Rozdział I — Od reform wcześniejszych do Soboru Trydenckiego 7

A. Rozproszone wysiłki 7

B. Oczekiwanie na Sobór: gorycze i słabości 11

C. Teologia Soboru Trydenckiego 16

D. Troski duszpasterskie 24

Przypisy 33

Rozdział II — Realizacja postanowień Soboru 36

A. Przyjęcie soboru 36

B. Trudności w realizowaniu decyzji soborowych 39

C. Rzym: odnowiona stolica religijna 42

D. Synody, seminaria duchowne i wizytacje duszpasterskie 44

E. Zakony 47

F. Nowa teologia. Sukces książek religijnych 54

Przypisy 57

Rozdział III — Świętość 60

A. Heroizm chrześcijański 60

B. Doświadczenie mistyczne 64

C. Skuteczność 73

Przypisy 79

Rozdział IV — Religia światowa 82

A. Sukces 82

1. Od Afryki do Filipin 83

2. W Chinach 86

3. W Indochinach 88

4. W Ameryce 90

B. Trudności i przeszkody 100

1. W Afryce i na Bliskim Wschodzie 100

2. W Japonii i w Chinach 103

3. W republice Gwarantów 104

C. Rozwój chrześcijaństwa hamowany przez chrześcijan 105

1. Słabości kleru 105

2. Patronat 107

3. Niewolnictwo 109

4. Metody ewangelizacji 114

Przypisy 122

Część II

SPORY HISTORYKÓW I KIERUNKI POSZUKIWAŃ 125

Rozdział I — Jansenizm 127

A. Co to jest jansenizm? 128

1. Teologia 128

2. Rygoryzm	135
3. Eklezjologia	139
B. Jansenizm jako opozycja	145
1. Teologia i racja stanu	145
2. Ideologia jansenistyczna i stosunki klasowe	148
C. Różnorodność jansenizmu	152
1. Przypadek Saint-Cyrana	152
2. Umiarkowani i ekstremiści	153
3. O szerszą geografie jansenizmu	155
4. Nowe spojrzenie	157
Przypisy	160

Rozdział II — Socjologia religii i psychologia społeczna:

Cele i metody	164
A. Cel: poznać przeciętnego chrześcijanina dawnych czasów	164
1. Od Augusta Comte'a do Gabriela le Brasa	164
2. Domena socjologii religii	165
3. Wiara i liczby	168
B. Rejestry wizytacji parafialnych i pamiętniki proboszczów	170
1. Rejestry wizytacji	170
2. Pamiętniki proboszczów	175
C. Inne źródła, które informują nas o klerze świeckim i miejscach kultu	177
1. Episkopat	177
2. Sytuacja materialna kleru	179
3. Stan materialny miejsc kultu	180
D. Charakter i sposób objawiania się uczuć religijnych	182
1. Lokalne kultury świętych i pielgrzymki	182
2. Geografia i historia	183
3. Dłgłębne sondaze: od rejestrów parafialnych do języka religijnego	188
Przypisy	191

Rozdział III — Legenda chrześcijańskiego średniowiecza

A. Niedostatki przedtrydenckiego duchowieństwa	198
1. Moralność kleru parafialnego: konkubinat księży	198
2. Nieprzestrzeganie obowiązku rezydencji	200
3. Odpowiedzialność episkopatu	201
4. Nowa problematyka	204
B. Świat magii	206
1. Mentalność animistyczna	206
2. Trzy prawa świata magii	208
3. Inkantacje i rytuały	210
C. Folkloryzacja chrześcijaństwa	211
1. Pozostałości pogańskie i proces poganizacji	211
2. Magiczna siła egzorcyzmów	212
D. Odrodzenie manicheizmu	215
1. Czarownice i czarownice jako kozły ofiarne	215
2. Kapłan i czarownik	217
3. Siła szatana	218
Przypisy	221

Rozdział IV — Chrystianizacja	225
1. Wymagania wiernych	230
A. Walka z mentalnością pogańską	225
1. Zakaz świąt ludowych	225
2. Uregulowanie sprawy ogni św. Jana	227
B. Typologia nowego księdza	230
2. Zachowania kleru	231
3. Obowiązek rezydencji	234
4. Formacja religijna duszpasterzy	237
5. Poprawa sytuacji materialnej niższego kleru	239
C. Praca nad wiernymi	241
1. Ludowy i wiejski charakter misji	241
2. Metodyczny charakter misji	245
3. Środowisko parafialne: sakramenty	247
4. Środowisko parafialne: Msza święta niedzielną	250
5. Środowisko parafialne: katechizacja	253
6. Szkółki	254
Przypisy	257

Rozdział V — Czy dechrystianizacja?	259
A. Schemat tradycyjny	259
1. Atak na religię	259
2. Kryzys Kościoła Rzymskiego	262
B. Rewizja ustalonych pojęć	266
C. Słabnięcie konformizmu religijnego	271
1. „Cywilizacja przyzwyczajenia”	271
2. Od oziębłości do wrogości	274
3. Bractwa, powołania i ograniczanie narodzin	277
D. Dechrystianizacja	283
1. Granice chrystianizacji	283
2. Jakiego chrześcijaństwa nauczano?	286
E. Nowe badania i problemy (dodatek do wydania polskiego)	290
Przypisy	295

Uzupełnienia bibliograficzne	300
Literatura dotycząca okresu wielkich Reform w Polsce (wybór)	326
Indeks rzeczowy	329
Indeks osobowy	332
Indeks nazw geograficznych	341

Mapy

Mapa I — Arcybiskupstwa i biskupstwa w Ameryce (XVI—XVIII w.)	91
Mapa II — Misje J. Maunoir’a w diecezji Quimper	173
Bractwa różańcowe w diecezji La Rochelle około 1648 r.	184
Mapa III — Ołtarze pokutne w Prowansji	186
Mapa IV — Misje w Bretanii w połowie XVII w.	243